

สรุปประเด็นการบรรยายพิเศษ

เรื่อง "สถานการณ์ไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิดเอ 2009 H1N1"

โดย นพ.สมชัย นิจนานิช รองอธิบดีกรมควบคุมโรค

ในงานประชุมเชิงปฏิบัติการ "เชื่อมประเทศไทยกับการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ"

วันพฤหัสบดีที่ 7 พฤษภาคม 2552 เวลา 15.35 – 16.30 น.

ณ ห้องเจ้าพระยา ชั้น 2 หอประชุมกองทัพเรือ

- ในเดือนมีนาคม 2552 เม็กซิโกเริ่มมีรายงานผู้ป่วยติดเชื้อไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ชนิดเอ 2009 H1N1 ซึ่งองค์การอนามัยโลกได้ประกาศระดับความรุนแรงเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนกระทั่งวันที่ 29 เมษายน 2552 ได้ประกาศเตือนให้ความรุนแรงเป็นระดับ 5 ทุกประเทศต่างตื่นตัวและมีแผนเตรียมพร้อมที่จะรับมือกับไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิดเอ 2009 H1N1
- อาการของโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิดเอ 2009 H1N1 จะคล้ายกับโรคไข้หวัดใหญ่ธรรมดา เช่น มีไข้สูง ปวดศีรษะ โดยเชื้อไวรัสจะอยู่ในเสมหะ น้ำมูก น้ำลาย และติดต่อผ่านทาง การจามรดกัน รวมทั้งรับเชื้อทางอ้อมผ่านทางมือหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ปนเปื้อนเชื้อ
- ในประเทศไทยมีการตื่นตัวและเตรียมพร้อมที่จะรับมือกับไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิดเอ 2009 H1N1 ซึ่งขณะนี้ ยังไม่พบผู้ป่วยในประเทศไทย
- ขั้นตอนการระบาดมี 6 ระดับ ได้แก่
  - ระดับ 1 พบเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ในสัตว์ ความเสี่ยงในคนต่ำ
  - ระดับ 2 เชื้อสายพันธุ์ใหม่มีความเสี่ยงที่จะติดต่อมายังคนสูงขึ้น
  - ระดับ 3 คนติดเชื้อสายพันธุ์ใหม่และป่วย/ตาย แต่ยังไม่ติดต่อจากคนสู่คน
  - ระดับ 4 เชื้อไวรัสสายพันธุ์ใหม่ ติดต่อจากคนสู่คน มีผู้ป่วย/ตาย แต่ยังไม่อยู่ในวงจำกัด
  - ระดับ 5 การระบาดขยายตัวภายในประเทศ หรือ หลายประเทศ ในภูมิภาคเดียว
  - ระดับ 6 การระบาดกระจาย หลายภูมิภาคของโลก (Pandemic)
- การควบคุมมีการเริ่มปฏิบัติการแต่เนิ่น ๆ และ ณ ตอนนี้เป็นโอกาสทองในการควบคุมโรค
  - ยุทธศาสตร์ป้องกันไวรัสเข้าประเทศ มีการป้องกัน สกัดกั้นโรคเข้าประเทศ ฝ้าระวังอย่างเข้มข้น มีการค้นหาไว และควบคุมไม่ให้แพร่กระจาย หากมีการระบาด มีมาตรการชะลอการระบาด ช่วยเหลือบรรเทาความเสียหายและลดผลกระทบ

- การเตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่มีการใช้หลายยุทธศาสตร์
  - ด้านเศรษฐกิจและสังคม มีการเตรียมพร้อมด้านความปลอดภัย/การคมนาคม/การสื่อสารและระบบการเงิน
  - ด้านสาธารณสุข/สังคม มีการส่งเสริมอนามัยบุคคล ประชาสัมพันธ์
  - ด้านการแพทย์/เวชภัณฑ์ จัดหา ผลิต ยาต้านไวรัสวัคซีน อุปกรณ์ป้องกันตัว
- แนวทางการป้องกันและเตรียมความพร้อมของประเทศ
  - มีมาตรการหลักตามแผนปฏิบัติการแม่บทการเตรียมความพร้อมสำหรับการระบาดใหญ่ของวัคซีนไข้หวัดใหญ่
  - มีปฏิทินซ้อมแผนบนโต๊ะ ซึ่งจัดทำอย่างต่อเนื่องและดำเนินการแล้วทุกจังหวัด ซึ่งระดับการซักซ้อม มีทั้งระดับจังหวัด ระดับกรม ระดับกระทรวง และระดับประเทศ ซึ่งสถานการณ์ซักซ้อมมี 3 แบบ ได้แก่
    - 1) สถานการณ์ A มีผู้ป่วยเดินทางเข้ามาจากต่างประเทศ แต่ไม่มีการแพร่กระจายเชื้อในประเทศไทย เป้าหมายคือเพื่อให้มีการตรวจจับโรค และค้นหาผู้ป่วยได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้งให้การดูแลรักษาผู้ป่วยได้อย่างทันท่วงทีและมีประสิทธิภาพ
    - 2) สถานการณ์ B มีผู้ป่วยเดินทางเข้ามาจากต่างประเทศ (Imported case) และมีการแพร่กระจายเชื้อในประเทศไทยในวงจำกัด ไม่เกิน 3 รุ่น (Generation) เป้าหมายการดำเนินงาน เป้าหมายคือป้องกันควบคุมโรคในชุมชน มาตรการทางสาธารณสุขและสังคม เช่น ให้อาต้านไวรัสให้กับผู้สัมผัสใกล้ชิด การจำกัดการเดินทาง การปิดโรงเรียน งดการชุมนุมในที่สาธารณะ
    - 3) สถานการณ์ C การระบาดแพร่กระจายเป็นวงกว้างในประเทศไทยเกิน 3 รุ่น เป้าหมายคือบรรเทาความสูญเสียมีผลกระทบต่อชีวิตประชาชนน้อยที่สุด
- บทบาทหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับการเตรียมความพร้อมรับไข้หวัดใหญ่ชนิดเอ 2009 H1N1
  - จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการเตรียมความพร้อมป้องกันและแก้ไขสถานการณ์การระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ เพื่อติดตามสถานการณ์โรค
  - ให้การสนับสนุนสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ดำเนินมาตรการ
    - 1) เร่งรัดการเฝ้าระวังโรค และการเตรียมความพร้อมทุกมาตรการ เช่นเดียวกับการเตรียมความพร้อมที่ผ่านมา

- 2) เป็นประธานการฝึกซ้อมแผนเตรียมความพร้อม ตามสถานการณ์สมมุติ 3 ระดับ (A, B และ C) และกระตุ้นให้ทุกหน่วยงานเตรียมความพร้อมตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง
- ประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อต่างๆ ในพื้นที่ เพื่อให้คำแนะนำกับประชาชนในพื้นที่
